

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1170/2543

นาย จารุ นวลพร้อมโจทก์ นาง หวันผาติเม้าะ ไทยนิรมิตรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 5, ป.พ.พ. มาตรา 1410, ป.พ.พ. มาตรา 1413

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยยินยอมให้โจทก์ใช้ที่ดินของจำเลยเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเพาะชำต้นกล้ากระท่อน เป็นการยอมให้โจทก์เข้าใช้สิทธิในที่ดินของจำเลยเป็นการชั่วคราวในลักษณะสิทธิเหนือพื้นดิน ซึ่งเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง ซึ่งตามฟ้องโจทก์ก็ระบุว่าจำเลยยอมให้โจทก์เข้าใช้ที่ดินโดยไม่มีกำหนดเวลาไว้ หากจำเลยต้องการที่ดินคืนวันใดจะแจ้งให้โจทก์ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควรโจทก์จะอ้างว่าในการเข้าใช้ที่ดินเพื่อเพาะชำต้นกล้ากระท่อนยอมเป็นที่รู้จักกันว่าต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นการกล่าวอ้างเพื่อประโยชน์ของตนฝ่ายเดียวนั้นไม่ได้ เมื่อเป็นกรณีสิทธิเหนือพื้นดินไม่มีกำหนดเวลาและจำเลยไม่ต้องการให้โจทก์เข้าใช้ที่ดินดังกล่าวต่อไป จำเลยย่อมบอกกล่าวให้โจทก์ออกไปจากที่ดินนั้นได้ จำเลยจึงไม่ได้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และไม่ผิดสัญญาหรือละเมิดต่อโจทก์ แม้จำเลยจะบอกกล่าวให้โจทก์ออกจากที่ดินของจำเลยภายใน 2 วัน แต่โจทก์ก็ไม่ได้ขนย้ายทรัพย์สินออกไปภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ตรงข้ามกลับห้ามคนงานไม่ให้เข้าไป และปรากฏว่าโจทก์ได้ขนของออกไปจากที่ดินของจำเลยหลังจากจำเลยบอกกล่าวถึง 1 เดือนเศษ นับว่าจำเลยได้ให้เวลาแก่โจทก์พอสมควรแล้ว ซึ่งโดยปกติเมื่อจำเลยบอกกล่าวให้โจทก์ขนของออกไปแล้ว โจทก์ไม่ยอมขนออกไปย่อมเป็นการละเมิดต่อจำเลยจำเลยย่อมมีสิทธิไปแจ้งความให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินคดีแก่โจทก์ได้ แม้จำเลยจะแจ้งความระบุถึงเรื่องที่โจทก์ไม่คืนเหรียญเงินโบราณสมัยรัชกาลที่ 5 ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากที่คนงานของโจทก์ขุดดินในที่ดินของจำเลย แล้วทำให้จำเลยได้รับความเสียหายจนถึงขั้นไม่ยอมอนุญาตให้โจทก์ใช้สิทธิในที่ดินของจำเลยต่อไปนั่นเอง เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยใช้สิทธิโดยไม่สุจริตกลั่นแกล้งโจทก์แต่อย่างใด แม้จะเกิดความเสียหายแก่โจทก์จำเลยก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยยินยอมให้โจทก์เข้าไปทำแปลงเพาะชำต้นกล้ากระท่อนเพื่อจำหน่ายในที่ดินของจำเลยบางส่วน มีข้อตกลงว่าหากจำเลยต้องการที่ดินคืนจะต้องแจ้งให้โจทก์ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร ต่อมาจำเลยห้ามโจทก์และบริวารไม่ให้เข้าไปในที่ดินโดยไม่กำหนดเวลาพอสมควรแก่โจทก์ในการขนย้ายทรัพย์สินการกระทำของจำเลยเป็นการผิดสัญญา ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 735,860 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยอนุญาตให้โจทก์นำต้นกล้ากระท่อนมาวางในที่ดินของจำเลยได้เพียงชั่วคราว โจทก์ทำผิดข้อตกลงกล่าวคือ โจทก์ขุดปรับที่ดิน ทำให้ที่ดินเสียหาย และจากการขุดและปรับที่ดินดังกล่าว โจทก์ขุดพบเหรียญเงินโบราณสมัยรัชกาลที่ 5 แล้วเปิดบังเอาเป็นของตนเองและผู้อื่นจำนวน 43 เหรียญ คิดเป็นเงิน 43,000 บาท โจทก์ไม่ได้รับความเสียหาย ขอให้ยกฟ้องโจทก์ และให้โจทก์ชำระเงินจำนวน 43,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องแย้งจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลยโจทก์ยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้งเกินกำหนด ศาลชั้นต้นไม่รับคำให้การแก้ฟ้องแย้งของ

โจทก์ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 120,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 9 สิงหาคม 2538) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งให้เป็นพับจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องของโจทก์เสียด้วยให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลย นอกจากนี้ก็แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นโจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะฎีกาในข้อเท็จจริงได้ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า จำเลยเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 3928 ตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ตามเอกสารหมาย จ.1 เมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2537 จำเลยยอมให้โจทก์ใช้ที่ดินของจำเลยบางส่วนทำแปลงเพาะชำต้นกล้ากระท้อนโดยไม่มีค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาโจทก์เริ่มเข้าใช้ที่ดินวันที่ 22 สิงหาคม 2537 โดยปรับที่ดิน ระหว่างนั้นคนงานของโจทก์ขุดพบเหรียญเงินโบราณสมัยรัชกาลที่ 5 จำนวน 61 เหรียญ ในที่ดินของจำเลย โจทก์ได้คืนเหรียญเงินดังกล่าวแก่จำเลยแล้ว 18 เหรียญ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าการที่จำเลยไม่ยินยอมให้โจทก์ใช้ที่ดินของจำเลยเป็นการผิดสัญญา กับโจทก์หรือไม่โดยโจทก์ฎีกาในประการแรกว่าการเข้าไปเพาะชำต้นกล้ากระท้อนต้องถากพื้นดินกันรั้ว และแปลงเพาะชำต้องใช้เวลาประมาณ 1 ปี ต้นกล้าจึงจะโตซึ่งจำเลยย่อมรู้ดีอยู่แล้ว เท่ากับจำเลยตกลงยอมให้โจทก์ใช้ประโยชน์ในที่ดินเป็นเวลา 1 ปี 6 เดือน การที่จำเลยให้โจทก์ออกไปจากที่ดินก่อนเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตนั้น เห็นว่า การที่จำเลยยินยอมให้โจทก์ใช้ที่ดินของจำเลยเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเพาะชำต้นกล้ากระท้อนเป็นการยอมให้โจทก์เข้าใช้สิทธิในที่ดินของจำเลยเป็นการชั่วคราวในลักษณะสิทธิเหนือพื้นดินซึ่งเป็นทรัพย์สินสิทธิอย่างหนึ่ง ซึ่งตามฟ้องโจทก์ก็ระบุว่าจำเลยยอมให้โจทก์เข้าใช้ที่ดินโดยไม่มีกำหนดเวลาไว้ หากจำเลยต้องการที่ดินคืนวันใดจะแจ้งให้โจทก์ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร ดังนี้ โจทก์จะอ้างว่าในการเข้าใช้ที่ดินเพื่อเพาะชำต้นกล้ากระท้อนยอมเป็นที่รู้จักดีว่าต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นการกล่าวอ้างเพื่อประโยชน์ของตนฝ่ายเดียวนั้นมิได้ เมื่อเป็นกรณีสิทธิเหนือพื้นดินไม่มีกำหนดเวลาและจำเลยไม่ต้องการให้โจทก์เข้าใช้ที่ดินดังกล่าวต่อไปจำเลยย่อมบอกกล่าวให้โจทก์ออกไปจากที่ดินนั้นได้ จำเลยจึงมิได้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตและไม่ผิดสัญญาหรือละเมิดต่อโจทก์ ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในประการต่อไปว่า การที่จำเลยบอกกล่าวให้โจทก์ออกไปจากที่ดินโดยให้เวลาเพียง 2 วัน เป็นการบอกกล่าวโดยไม่ให้เวลาตามสมควรทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยจะบอกกล่าวให้โจทก์ออกจากที่ดินของจำเลยภายใน 2 วัน โดยบอกกล่าวเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2537 แต่โจทก์ก็ไม่ได้ขนย้ายทรัพย์สินออกไปภายในกำหนดดังกล่าว ตรงข้ามกลับห้ามคนงานมิให้เข้าไปและปรากฏว่าโจทก์ได้ขนของออกไปจากที่ดินของจำเลยในวันที่ 14 ตุลาคม 2537 หลังจากจำเลยบอกกล่าวถึง 1 เดือนเศษ นับว่าจำเลยได้ให้เวลาแก่โจทก์พอสมควรแล้วซึ่งโดยปกติเมื่อจำเลยบอกกล่าวให้โจทก์ขนของออกไปแล้ว โจทก์ไม่ยอมขนออกไปย่อมเป็นการละเมิดต่อจำเลย จำเลยย่อมมีสิทธิไปแจ้งความให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินคดีแก่โจทก์ได้ แม้จำเลยจะแจ้งความระบุถึงเรื่องที่โจทก์ไม่คืนเหรียญเงินโบราณสมัยรัชกาลที่ 5 ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่คนงานของโจทก์ขุดดินในที่ดินของจำเลย แล้วทำให้จำเลยได้รับความเสียหายจนถึงขั้นไม่ยอมอนุญาตให้โจทก์ใช้สิทธิในที่ดินของจำเลยต่อไปนั่นเอง เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยใช้สิทธิโดยไม่สุจริตกลั่นแกล้งโจทก์อย่างใดแม้จะเกิดความเสียหายแก่โจทก์จำเลยก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาชอบแล้ว

ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน"พิพากษายืน

องค์คณะ

ประพันธ์ ทรัพย์แสง · สมศักดิ์ วงศ์ยืน · ดลจรัส รัตนโสภิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1170/2543>